

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 1999

N:o 915—918

SISÄLLYS

N:o		Sivu
915	Asetus Kanadan kanssa kummankin maan alueiden välisestä ja niiden kautta edelleen tapahtuvasta lentoliikenteestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta	2289
916	Sisäasiainministeriön päätös rekisterihallinnon suoritteiden maksuista	2290
917	Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös yksinkertaisista painesäiliöistä	2300
918	Maa- ja metsätalousministeriön päätös eräiden kasvinviljelytuotteiden kansallisen tuotantotuen maksamiselle satovuodelta 1999/2000 asetettavista laatuvaatimuksista	2311

N:o 915

Asetus

Kanadan kanssa kummankin maan alueiden välisestä ja niiden kautta edelleen tapahtuvasta lentoliikenteestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 1999

Liikenneministerin esittelystä säädetään:

1 §
Helsingissä 1 päivänä syyskuuta 1999 Suomen hallituksen ja Kanadan hallituksen välisen kummankin maan alueiden välisestä ja niiden kautta edelleen tapahtuvasta lentoliikenteestä tehdyn sopimuksen (SopS 16/1992) muuttamisesta kirjeenvaihdolla

tehty sopimus on voimassa 1 päivästä loka-kuuta 1999 niin kuin siitä on sovittu.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Olli-Pekka Heinonen*

(Sopimusteksti on julkaistu Suomen säädöskokoelman sopimussarjan n:ossa 102/1999)

N:o 916

**Sisäasiainministeriön päätös
rekisterihallinnon suoritteiden maksuista**

Annettu Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Sisäasiainministeriö on väestötietolain (507/1993) 34 §:n ja valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n nojalla päättänyt:

1 §

Soveltamisala

Tässä päätöksessä määrätään väestörekisterikeskuksen ja maistraattien suoritteiden maksullisuudesta, maksuperusteista sekä julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista lukuun ottamatta kaupparekisterin, yhdistysrekisterin, julkisen notaarin ja julkisen kaupanvahvistajan suoritteita.

Mitä tässä päätöksessä määrätään maistraatin suoritteista, sovelletaan vastaavasti Ahvenanmaan lääninhallituksen tuottamiin rekisterihallinnon suoritteisiin.

2 §

Maksuttomat julkisoikeudelliset suoritteet

Väestörekisterikeskuksen maksuttomia julkisoikeudellisia suoritteita ovat:

- 1) väestötietojärjestelmän ylläpito ja toimivuuden varmistaminen;
- 2) uskonnollisten yhdyskuntien rekisterin pito;
- 3) vihkimisoikeusrekisterin pito; sekä
- 4) rekisterihallinnon paikallisviranomaisten ohjaus.

Maistraatin maksuttomia julkisoikeudellisia suoritteita ovat:

- 1) väestötietojärjestelmän tietojen keruu, tallettaminen ja tarkistaminen;

- 2) ote väestötietojärjestelmästä tai muu siihen verrattava asiakirja, joka annetaan sosiaalisen tuen tai avustuksen hakemista varten;

- 3) avioliiton esteiden tutkinta ja vihkiminen; sekä

- 4) venerekisteriin tehtävästä postiosoitteen muutoksesta annettava todistus, mikäli veneen tunnus ei muutoksen johdosta muutu.

3 §

Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita ovat:

- 1) väestötietopalvelut valtion viranomaisille, kunnille ja kuntayhtymille sekä evankelis-luterilaiselle kirkolle ja ortodoksiselle kirkkokunnalle;

- 2) väestötietopalvelut yrityksille ja yhteisöille lakiin tai asetukseen perustuvaa julkisoikeudellista tietotarvetta varten;

- 3) väestötietopalvelut tieteellistä tutkimusta varten;

- 4) väestötietopalvelut väestötietojärjestelmän osoitetietojen ylläpitoon ja tarkastamiseen liittyvää yhteistyötä varten;

- 5) väestötietojärjestelmästä ja rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien jäsenarkistoista annettavat yksittäiset otteet, todistukset ja muut niihin verrattavat asiakirjat;

- 6) uskonnollisten yhdyskuntien rekisteristä annettavat otteet;

7) vihkimisoikeusrekisteristä annetussa asetuksessa (421/1993) tarkoitetut todistukset;

8) painovapauslaissa (1/1919) tarkoitetut todistukset;

9) kaivosasetuksessa (663/1965) tarkoitetut todistukset;

10) vaalilaissa (714/1998) tarkoitetut vaali-tietojärjestelmän äänioikeusrekisteristä annet-tavat otteet;

11) perintökaassa (40/1965) tarkoitettu perukirjan osakastietojen vahvistaminen;

12) veneliikenneasetuksessa (817/1998) tarkoitetut rekisteritodistukset;

13) päätös sukunimen tai etunimen muut-tamista koskevaan hakemukseen;

14) muut kuin edellä 2 §:ssä mainittuihin tehtäviin liittyvät koulutus- ja konsultointi-palvelut edellä kohdissa 1—3 mainituille ta-hoille.

Edellä 1 momentissa mainituista suoritteis-ta peritään oheisen maksutaulukon mukaiset kiinteät maksut tai tapauskohtaisesti erikseen määrättävät maksut.

4 §

Muut maksulliset suoritteet

Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien muut maksulliset suoritteet ovat:

1) muut kuin 3 §:ssä mainitut väestötieto-palvelut;

2) muut kuin 2 §:ssä mainittuihin tehtäviin liittyvät ja 3 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitetut koulutus- ja konsultointipalvelut;

3) julkaisutoiminta;

4) muut kuin 3 §:ssä tarkoitetut jäljennök-set sekä lähettämis- ja postituspalvelut; sekä

5) Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden käyt-tö.

Tässä pykälässä mainittujen suoritteiden hinnat määräytyvät liiketaloudellisin perus-tein.

5 §

Eräiden julkisoikeudellisten suoritteiden maksuperusteet

Kunnille muutoin kuin teknisen kysely-yhteyden avulla luovutettavista rakennusten ja huoneistojen tiedoista sekä rakennushank-keita koskevista tiedoista peritään vain suo-ritteen luovuttamisesta aiheutuneet tietojen-

käsittelykustannukset sekä tietopalvelua kos-kevien tietojärjestelmien valmistamisesta ja ylläpidosta aiheutuneet pääoma- ja korkokus-tannukset.

Evangelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksi-sen kirkkokunnan viranomaiselta peritään jäsenrekisterin ylläpitoa ja erikseen säädet-tyjä viranomaistehtäviä varten luovutetuista henkilötiedoista vain edellä 1 momentissa mainitut kustannukset.

6 §

Viranomaisten toimivalta

Väestörekisterikeskuksella ja maistraateilla on toimivalta tuottamiensa suoritteiden mak-suja ja hinnoittelua koskevissa asioissa lu-kuun ottamatta oheisessa maksutaulukossa mainittuja maksuja.

Väestörekisterikeskuksella on lisäksi toimi-valta rekisterihallinnon valtakunnallisten pu-helinpalvelujen maksuja ja hinnoittelua kos-kevissa asioissa lukuun ottamatta oheisessa maksutaulukossa mainittuja palvelupuhelin-maksuja.

7 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä lo-kakuuta 1999 ja on voimassa vuoden 2000 loppuun.

Tällä päätöksellä kumotaan 16 päivänä joulukuuta 1998 annettu sisäasiainministeri-ön päätös rekisterihallinnon suoritteiden maksuista (1030/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Suoritteesta, joka on tilattu ennen tämän päätöksen voimaantuloa, peritään maksu en-nen tämän päätöksen voimaantuloa voimassa olleen maksupäätöksen mukaan.

Ennen tämän päätöksen voimaantuloa voi-daan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttä-miin toimenpiteisiin.

Väestötietolain muuttamisesta annettua lakia (615/1998) koskevana siirtymäkauden järjestelynä sovelletaan vuoden 1999 lop-puun ns. kirkkoverkkoon kuuluville evanke-lis-luterilaisen kirkon seurakunnille ja seura-kuntayhtymille väestötietojärjestelmästä päi-vittäin toimitettavien muutostietojen hinnoit-telussa sisäasiainministeriön vuonna 1999 erikseen tekemää päätöstä.

Väestörekisterikeskus ja maistraatit voivat

määrätä tämän päätöksen liitteenä olevassa maksutaulukossa mainittuja maksuja alhaisemmat maksut suoritteesta, joka toimitetaan edellä 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa maini-

tuille viranomaisille, jos alhaisemman maksun määrääminen on erityisen perusteltua väestötietojärjestelmän teknisen kokonaisuudistuksen käyttöönottovaiheen johdosta.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Alue- ja kuntaministeri *Martti Korhonen*

Ylitarkastaja Jukka Aalto

MAKSUTAULUKKO

Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien julkisoikeudellisista suoritteista peritään seuraavat maksut:

Suorakäyttökyselyillä tarkoitetaan palveluja, jolla voidaan päätekäyttöisesti kysellä (katella) ja tulostaa yksittäisiä väestötietojärjestelmän tietoja sekä tiettyjen hakutekijöiden perusteella tunnistaa yksittäisiä henkilöitä, kiinteistöjä ja rakennuksia.

I KYSELYPALVELUT

1. SUORAKÄYTTÖKYSELYT

- a) Väestötietojärjestelmän tiedot 0,95 mk/kysely
- b) Henkilön, kiinteistön tai rakennuksen tunnistus 1,70 mk/kysely
- c) Tulosteet 1,75 mk/tuloste

Valikko-, opaste- ja asiakasinfonäytöt sekä eräät apunäytöt ovat asiakkaalle maksuttomia.

Vähimmäisveloitus kuukaudessa on 40 mk/lasku.

Perustamis- ja lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2. SOVELLUSKYSELYT

Sovelluskyselyillä tarkoitetaan palveluja, joissa asiakkaan sovelluksen ja väestötietojärjestelmän välille on rakennettu kysely-yhteys, jolla voidaan hakea ja tallettaa väestötietojärjestelmän tietoja suoraan asiakkaan järjestelmään.

Väestötietojärjestelmän tiedot 1,70 mk/kysely

Vähimmäisveloitus kuukaudessa on 40 mk/lasku.

Perustamis- ja lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

II ASIAKKAAN REKISTERIN YLLÄPITOPALVELUT

1. MUUTOSTIETOPALVELU

Muutostietopalvelulla tarkoitetaan perusaineistotoimituksia ja muutostietotoimituksia, joissa tiedot toimitetaan standardoidun tietosisällön ja toimitustavan mukaisesti asiakkaan järjestelmään.

1.1. Perusaineistotoimitus

Perusaineistotoimituksella tarkoitetaan joko muutostietopalvelun aloittamisvaiheeseen liittyvää tai kertaluonteista perustietojen toimittamista asiakkaalle. Perusaineistotoimitus tehdään alueellisen rajauksen perusteella tai perusaineisto noudetaan asiakkaan toimittamien tunnus-ten avulla. Perusaineistotoimitus on edellytyksenä muutostietotoimituksen aloittamiselle.

Toimitusmaksu
1200 mk/toimitus
Väestötietojärjestelmän tiedot 0,50 mk/toimitettu tietoyksikkö

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

1.2. Muutostietotoimitus

Muutostietotoimituksella tarkoitetaan asiakkaan rekisterin säännöllistä (päivittäin, viikoittain, kahden viikon välein tai vähintään neljän viikon välein) päivittämistä väestötietojärjestelmän muuttuneilla tiedoilla. Muutostietotoimitus tehdään alueellisen rajauksen perusteella tai tunnuksen avulla. Ennen muutostietotoimituksen aloittamista asiakkaan rekisteriin on tehtävä perusaineistotoimitus.

Toimitusmaksu päivittäisten muutostietojen keräämisestä ja toimittamisesta:
— päivittäin 40 mk/toimitus
— viikottain 200 mk/toimitus
— kahden viikon toimitusvälein 500 mk/toimitus
— neljän viikon toimitusvälein 1000 mk/toimitus
Väestötietojärjestelmän tiedot 0,15 mk/toimitettu muutostietue
Asiakaskohtaiset lisäpalvelut 0,05 mk/toimitettu muutostietue
Asiakkaan tunnustiedoston säilytys ja ylläpito 0,05 mk/tunnustiedoston muutos
Tietovälinemuunnokset 400 mk/toimitus
Aineiston kopio 500 mk/kopio

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2. ASIAKKAAN REKISTERIN KERTAPÄIVITYS

2.1. Henkilörekisterin peruspäivitys

Peruspäivityksellä tarkoitetaan asiakkaan henkilörekisterin päivittämistä seuraavasti: päivitetään nimi ja osoite tai annetaan kuolinpäivämäärä ja rekisterissä jo olevan henkilötunnuk- sen muutos.

Toimitusmaksu
1200 mk/toimitus
Kertapäivitys henkilötunnuksen avulla 0,08 mk/asiakkaan rekisterissä
oleva tietoyksikkö
Lisämaksu ilman henkilötunnusta tehtävästä päivityksestä 1000 mk/toimitus

Yksikkömaksu sisältää henkilötietojen päivityksen tietoluvassa määriteltujen ehtojen mukaisesti sekä tietojen toimituksen konekielisessä muodossa.

Tietojen tulostus tarroille tai lipukkeille 0,15 mk/tarra tai lipuke

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2.2. Henkilörekisterin laaja päivitys

Laajalla päivityksellä tarkoitetaan päivitystä, jossa asiakkaan henkilörekisteriä päivitetään peruspäivityksessä annettavien tietojen lisäksi yhdellä tai useammalla muulla väestötietojärjestelmän tiedolla, joiden tulee olla asiakkaan rekisterissä jo olevia tietoja. Tämän toteamiseksi rekisteristä on tarvittaessa toimitettava rekisteriseloste tai muu vastaava selvitys.

Toimitusmaksu
 1200 mk/toimitus
 Kertapäivitys henkilötunnuksen
 avulla 0,12 mk/ asiakkaan rekisterissä oleva tietoyksikkö
 Lisämaksu ilman henkilötunnusta tehtävästä päivityksestä 1000 mk/toimitus

Yksikkömaksu sisältää henkilötietojen päivityksen tietoluvassa määriteltyjen ehtojen mukaisesti sekä tietojen toimituksen konekielisessä muodossa.

Tietojen tulostus tarroille tai lipukkeille 0,15 mk/tarra tai lipuke

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2.3. Kiinteistö- tai rakennusrekisterin päivitys

Kiinteistö- tai rakennusrekisterin päivityksellä tarkoitetaan kiinteistö- tai rakennustunnuksen tai muun vastaavan tunnistetiedon perusteella tapahtuvaa päivitystä, jossa asiakkaan rekisterissä jo olevia kiinteistö- tai rakennustietoja päivitetään väestötietojärjestelmän tiedoilla. Uusien yksiköiden lisääminen päivityksen yhteydessä tapahtuu otanta- ja poimintapalveluna.

Toimitusmaksu
 1200 mk/toimitus
 Kertapäivitys kiinteistö- tai rakennustunnuksen
 tai muun tunnistetiedon avulla 0,10 mk/ asiakkaan rekisterissä oleva tietoyksikkö

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

III OTANTA- JA POIMINTAPALVELUT

1. OTANNAT JA POIMINNAT

Otannoilla ja poiminnoilla tarkoitetaan erilaisin poimintaperustein (esim. henkilön ikä, henkilötunnus, asuinpaikka, rakennuksen lämmitystapa, kiinteistötunnus) valittujen henkilö-, kiinteistö- tai rakennustietojen luovutusta.

Toimitusmaksu
 1200 mk/toimitus
 Poiminta/otanta väestötietojärjestelmän tiedoista 0,40 mk/luovutettu yksikkö

Yksikkömaksu sisältää peruspoiminnat ja -otannat yhdestä rekisteriosasta tietoluvassa määriteltyjen ehtojen mukaisesti sekä tietojen toimituksen tarroina tai lipukkeina ja luettelona ja konekielisessä muodossa.

Lisäkopiot 0,15 mk/tarra tai lipuke

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2. VAKIOTULOSTEET

Vakiotulosteilla tarkoitetaan erilaisia määrämuotoisia säännöllisesti toistettavia tulosteita, tilastoja ja aineistoja, kuten oppilaskortit tai seurakuntavaalien pohjaluettelot.

Toimitusmaksu
 500 mk/toimitus
 Poiminta/otanta väestötietojärjestelmän tiedoista 0,25 mk/luovutettu yksikkö

Lisäkustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

3. ERILLISTULOSTEET

Erillistulosteilla tarkoitetaan asiakkaan määrittelyjen mukaisesti tehtäviä tulosteita, tilastoja tai muita aineistoja.

Kustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti.

IV MAISTRAATTIEN ERILLISPALVELUT

1. OTANNAT JA POIMINNAT

Maistraatin tekemät otannat ja poiminnot.

Sopimuskohtainen toimitusmaksu:
 yksittäisessä poiminnassa 200 mk/toimitus
 jatkuvassa sopimussuhteessa 400 mk/vuosi

Otanta- tai poimintakohtaiset yksikkömaksut:

Yksikköjä
 1-1 000 1,40 mk
 1 001-2 000 0,90 mk
 2 001-3 000 0,70 mk
 3 001-4 000 0,60 mk
 4 001- 0,50 mk

Vähimmäisveloitus 30 mk/poiminta

Maksu sisältää perusotannat tai -poiminnot sopimuksessa määriteltyjen ehtojen mukaisesti ja tietojen toimituksen yksinä tarroina tai luettelona.

Toimitetun aineiston kopio 0,20 mk/yksikkö

Lisäkustannukset maistraatti veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2. ASUKASTIETOPALVELU

2.1. Asukasluettelo

Luettelo rakennuksen asukkaista.

Asukasluettelo 1,50 mk/asukas, vähimmäisveloitus 30 mk/asiakas

Lisäkustannukset maistraatti veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

2.2. Jatkuva asukastietopalvelu

Asukasluettelon ja sen muutostietojen jatkuva toimitus väestötietojärjestelmän osoitetietojen ylläpitoon ja tarkistamiseen liittyvää yhteistyötä varten.

Rakennuksen huoneistojen lukumäärän mukaan:

Huoneistoja

1–25	30 mk/toimitus
26–50	50 mk/toimitus
51–100	100 mk/toimitus
101–200	150 mk/toimitus
201–400	200 mk/toimitus
401–700	300 mk/toimitus
701–1 000	400 mk/toimitus
1001–1 500	600 mk/toimitus
1 501–2 000	800 mk/toimitus
2 001–2 500	1000 mk/toimitus
2 501–3 000	1500 mk/toimitus
3 001–	2000 mk/toimitus

Toimitettaessa asukasluettelon muutostietoja linjasiirtona ylläpidettävään rekisteriin peritään rekisterin kokoon perustuva kiinteä vuosimaksu 1,10 mk/asukas/vuosi ja rekisterin perustietojen toimituksesta 10 000 markkaa.

Lisäkustannukset maistraatti veloittaa tapauskohtaisesti erikseen.

V PUHELINPALVELUT

Väestötietopuhelin on puhelinpalvelu, josta voidaan tiedustella yksittäisiä väestötietojärjestelmän tietoja.

Paikallispuhelumaksu ja 7,90 mk/minuutti

VI ASIAKIRJAPALVELUT

1. VÄESTÖTIETOJÄRJESTELMÄN ASIAKIRJAPALVELU

1.1. Ote väestötietojärjestelmästä

Otteen tietosisältö määrittyy sen käyttötarkoituksen perusteella. Väestötietojärjestelmästä annettavia otteita ovat mm. virkatodistus ja kotipaikkatodistus.

Ote	20 mk/asiakirja
Manuaalisesti laadittu ote	50 mk/asiakirja

1.2. Valmis tilasto tai lukumääräselvitys

Väestötietojärjestelmästä säännöllisesti tuotetut tilastot ja lukumääräselvitykset, kuten vuodenvaihteen väkilukutilastot sekä selvitykset rekisteritilanteesta tapahtuneista muutoksista.

Ensimmäinen sivu	15 mk/sivu
Seuraavat sivut	7 mk/sivu

1.3. Jäljennösten oikeaksi todistaminen

Väestötietojärjestelmään kuuluvasta asiakirjasta annettu oikeaksi todistettu jäljennös.

Maksu	10 mk/sivu
-------------	------------

2. MUU ASIAKIRJAPALVELU

Ote uskonnollisten yhdyskuntien rekisteristä	50 mk/asiakirja
Oikeaksi todistettu jäljennös uskonnollisen yhdyskunnan yhdyskuntajärjestyksestä	50 mk/asiakirja
Todistus vihkimisoikeusrekisteristä	50 mk/asiakirja
Painovapauslaissa tarkoitettu todistus	100 mk/asiakirja
Kaivosasetuksessa tarkoitettu todistus	100 mk/asiakirja
Vaalilaissa tarkoitettu vaalitietojärjestelmän äänioikeusrekisteristä annettava ote	6 mk/asiakirja
Perintökaaressa tarkoitettu perukirjan osakastietojen vahvistaminen	200 mk/asiakirja
Veneliikenneasetuksessa tarkoitettu rekisteritodistus ja rekisteritodistuksen kaksoiskappale	150 mk/asiakirja
Veneliikenneasetuksessa tarkoitettu rekisteritodistus erityistunnuksella	500 mk/asiakirja
Ote venerekisteristä	25 mk/asiakirja
Päätös sukunimen tai etunimen muuttamista koskevaan hakemukseen	500 mk/päätös

VII MUUT PALVELUT

1. KOULUTUS- JA KONSULTOINTIPALVELUT (3 § 1 mom. 14 kohta)

Koulutus	750 mk/koulutuskerta
----------------	----------------------

Konsultointi (ei koske virkatehtäviä eikä hallintomenettelylain mukaista neuvontaa)	400 mk/tunti
---	--------------

Matkakustannukset veloitetaan valtion matkustussäännön mukaisesti.

2. LOKISEURANTA

Lokiseurannalla tarkoitetaan asiakkaan toimeksiannosta tehtävää käyttäjäkohtaista suora-käyttökyselyjen seurantaa ja raportointia.

Lokiseurannan kustannukset rekisterihallinnon viranomaisen veloittaa tapauskohtaisesti.

3. MUUT TUOTTEET JA PALVELUT

Muiden tuotteiden ja palveluiden kustannukset rekisterihallinnon viranomainen veloittaa tapauskohtaisesti.

Maksukehotuksesta peritään 30 markkaa.

Edellä mainittujen asiakirjapalvelujen maksujen lisäksi ei peritä posti- eikä lähettämismaksuja.

Telekopiona toimitetusta asiakirjasta peritään sama maksu kuin edellä tarkoitettusta alkupe-
räisestä asiakirjasta perittäisiin.

N:o 917

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös yksinkertaisista painesäiliöistä

Annettu Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Kauppa- ja teollisuusministeriö on päättänyt 27 päivänä elokuuta 1999 annetun painelaitelain (869/1999) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Markkinoille saatettavien ja käyttöön otettavien 2 momentissa tarkoitettujen painelaitteiden (*yksinkertaisten painesäiliöiden*) on täytettävä tämän päätöksen mukaiset vaatimukset niin, että painelaitteet eivät asianmukaisesti asennettuina ja huollettuina ja tarkoitustaan vastaavalla tavalla käytettyinä vaaranna kenenkään terveyttä, turvallisuutta tai omaisuutta.

Tätä päätöstä sovelletaan painelaitteisiin, jotka täyttävät seuraavat edellytykset:

- 1) painelaite on sarjavalmisteinen ja hitsattu;
- 2) painelaite on suunniteltu sisältämään ilmaa tai typeä;

3) painelaitetta ei ole suunniteltu lämmitettäväksi liekillä;

4) painelaitteen suurin käyttöpaine on suurempi kuin 0,5 bar, kuitenkin enintään 30 bar, ja suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo on enintään 10 000 bar·L;

5) ne painelaitteen osat, joita paine kuormittaa, on valmistettu seostamattomasta teräksestä tai seostamattomasta alumiinista taikka vanhenemattomasta alumiiniseoksesta;

6) painelaitteen käyttölämpötila ei ole alempi kuin -50°C sekä sen korkein käyttölämpötila on enintään 300°C , kun kyse on terässäiliöstä, ja enintään 100°C , kun kyse on alumiinista tai alumiiniseoksesta valmistetusta painelaitteesta;

7) painelaite on tehty:

a) lieriömäisestä osasta, jonka poikkileikkaus on ympyrä, ja ulospäin kuperista tai suorista päädyistä, joilla on sama pyörähdys-

symmetria-akseli kuin lieriömäisellä osalla; tai

b) kahdesta kuperasta päädyistä, joilla on sama pyörähdysymmetria-akseli.

Tätä päätöstä ei kuitenkaan sovelleta seuraaviin painelaitteisiin:

- 1) sammuttimet;
- 2) erityisesti ydinlaitoksiin suunnitellut painelaitteet, joiden toimintahäiriö voi aiheuttaa radioaktiivisen päästön;
- 3) erityisesti ilma-aluksiin tai aluksiin asennettaviksi tarkoitetut taikka niiden käyttämiseksi tarkoitetut painelaitteet.

2 §

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- 1) *painesäiliöllä* yksinkertaista painesäiliötä;
- 2) *valmistajan edustajalla* valmistajan valtuuttamaa yhtiötä tai yhteisöä, jonka toimipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;
- 3) *ilmoitetulla laitoksella* painelaitelaissa tarkoitetuista tarkastuslaitoksista annetun asetuksen (890/1999) mukaista tämän päätöksen mukaisia tehtäviä suorittamaan nimettyä ilmoitettua laitosta.

3 §

Tässä päätöksessä tarkoitettu painekoe voidaan tehdä neste- tai kaasupainekokeena. Kaasupainekoetta tehtäessä on noudatettava erityistä huolellisuutta eikä koetta tehtäessä ulkopuolisia henkilöitä saa olla paikalla.

4 §

Painesäiliö, jonka suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo on enintään 50 bar·L, on valmistettava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa noudatettavan hyvän konepajakäytännön mukaisesti. Painesäiliö on merkittävä 23 §:ssä säädettyllä tavalla, kuitenkin ilman CE-merkintää.

5 §

Mitä jäljempänä tässä päätöksessä säädetään, koskee sellaisia painesäiliöitä, joiden suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo ylittää 50 bar·L.

6 §

Valvontaviranomaisen on huolehdittava siitä, että yhdenmukaistettuja standardeja vastaavien kansallisten standardien viitenumerot julkaistaan.

7 §

Painesäiliön mukana on toimitettava valmistajan laatimat ohjeet. Ohjeissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) 23 §:ssä säädetty tiedot lukuun ottamatta sarjan tai erän yksilöivää merkintää;
- 2) painesäiliön käyttötarkoitus;
- 3) turvallisuuden edellyttämät huolto- ja asennusohjeet.

Suomessa käyttöönotettavaksi tarkoitetun painesäiliön ohjeiden tulee olla suomen- tai suomen- ja ruotsinkielellä.

2 luku

Varmentamismenettelyt

8 §

Painesäiliön vaatimustenmukaisuus on osoitettava käyttämällä ennen painesäiliön valmistuksen aloittamista 9 §:ssä säädettyä ja valmiille painesäiliölle ennen sen markkinoille saattamista 10 §:ssä säädettyä varmentamismenettelyä.

Vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät asiakirjat ja kirjeenvaihto on laadittava, siltä osin kuin menettelyjä toteuttaa ilmoitettu laitos, tämän laitoksen hyväksymällä kielellä.

9 §

Jos painesäiliö on 6 §:ssä tarkoitettujen standardien mukainen, on sen vaatimustenmukaisuus osoitettava ennen valmistuksen aloittamista valmistajan valinnan mukaan joko:

- 1) rakenne- ja valmistussuunnitelman tarkastuksessa tai
- 2) EY-tyyppitarkastuksessa.

Jos painesäiliö ei ole tai on vain osittain 6 §:ssä tarkoitettujen standardien mukainen, on sen vaatimustenmukaisuus osoitettava ennen valmistuksen aloittamista EY-tyyppitarkastuksessa.

10 §

Jos painesäiliön suurimman käyttöpaineen

ja tilavuuden tulo on enintään 3000 bar-L, on valmiin painesäiliön vaatimustenmukaisuus osoitettava ennen painesäiliön markkinoille saattamista valmistajan valinnan mukaan joko

- 1) EY-tarkastuksessa tai
- 2) EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksella.

Jos painesäiliön suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo ylittää 3000 bar-L, on valmiin painesäiliön vaatimustenmukaisuus osoitettava ennen painesäiliön markkinoille saattamista EY-tarkastuksessa.

Rakenne- ja valmistussuunnitelman tarkastus

11 §

Valmistajan tai tämän edustajan on pyydettävä rakenne- ja valmistussuunnitelman tarkastusta ilmoitetulta laitokselta. Suunnitelmassa on esitettävä niiden tekniikoiden ja toimintojen kuvaus, joilla 6 §:ssä tarkoitettujen standardien mukaiset vaatimukset täytetään sekä erityisesti:

- 1) painesäiliön yksityiskohtainen valmistuspiirustus;
- 2) 7 §:ssä tarkoitetut ohjeet;
- 3) asiakirja, jossa kuvataan:
 - a) valitut materiaalit;
 - b) valitut hitsausmenetelmät;
 - c) valmistuksen aikaiset tarkastukset;
 - d) muut tarpeelliset tiedot painesäiliön rakenteesta.

Sovellettaessa 15—18 §:ssä säädettyjä varmentamismenettelyjä on rakenne- ja valmistussuunnitelmaan lisäksi liitettävä seuraavat tiedot:

- 1) todistukset hitsausmenetelmien soveltuvuudesta ja hitsaajien tai hitsausoperaattorien pätevyydestä;
- 2) paineen kuormittamien osien materiaalien aineistodistukset;
- 3) selostus tehdyistä tutkimuksista ja kokeista tai kuvaus suunnitelluista tarkastuksista.

Jos painesäiliön rakenne ja valmistusmenetelmät ovat standardien ja tämän päätöksen mukaiset, ilmoitetun laitoksen on annettava painesäiliön valmistajalle tai tämän edustajalle vastaavuustodistus.

EY-tyyppitarkastus

12 §

Valmistajan tai tämän edustajan on pyydettävä EY-tyyppitarkastusta yhdeltä ilmoitetulta laitokselta hakemuksella, jossa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan tai tämän edustajan nimi ja osoite;
- 2) painesäiliön valmistuspaikka;
- 3) 11 §:n 1 momentin mukainen rakenne- ja valmistussuunnitelma, jossa esitetään, miten liitteen mukaiset olennaiset turvallisuusvaatimukset tai 6 §:ssä tarkoitettujen standardien mukaiset vaatimukset täytetään.

Hakemuksen mukana on toimitettava suunniteltua tuotantoa edustava prototyyppisäiliö.

13 §

EY-tyyppitarkastuksessa tarkastetaan, että painesäiliön rakenne ja valmistusmenetelmät ovat tämän päätöksen mukaisia. Prototyyppisäiliön tarkastuksessa on erityisesti:

- 1) tutkittava, onko painesäiliö valmistettu rakenne- ja valmistussuunnitelman mukaisesti;
- 2) tutkittava, voidaanko painesäiliötä käyttää turvallisesti suunnitelluissa käyttöolosuhteissa;
- 3) tehtävä soveltuvia tutkimuksia ja kokeita sen varmistamiseksi, että painesäiliö täyttää sitä koskevat olennaiset turvallisuusvaatimukset.

Jos prototyyppisäiliö täyttää sitä koskevat säännökset, ilmoitetun laitoksen on annettava hakijalle EY-tyyppitarkastustodistus. Todistuksessa on esitettävä tarkastustulokset ja mahdolliset ehdot. Todistukseen on liitettävä hyväksytyn prototyyppisäiliön tunnistamiseksi tarpeelliset selostukset ja piirustukset.

Ilmoitetun laitoksen on pyydettyäessä toimitettava EY-tyyppitarkastustodistuksesta jäljennös Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisille sekä muille ilmoitetuille laitoksille. Perustellusta syystä on toimitettava myös rakenne- ja valmistussuunnitelman jäljennös sekä tiedot tehdyistä tutkimuksista ja kokeista.

14 §

Jos ilmoitettu laitos ei anna EY-tyyppitarkastustodistusta, sen on ilmoitettava siitä muille ilmoitetuille laitoksille.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava antamansa EY-tyyppitarkastustodistuksen peruuttamisesta valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaisen on ilmoitettava peruuttamisilmoituksesta perusteluineen muille Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle.

EY-tarkastus

15 §

Valmistajan tai tämän edustajan tulee taata ja ilmoittaa, että painesäiliöt, jotka on tarkastettu 16 §:ssä säädetyn mukaisesti, ovat EY-tyyppitarkastustodistuksessa kuvatun painesäiliötyypin tai vastaavuustodistuksella vahvistetun rakenne- ja valmistussuunnitelman mukaisia.

Valmistajan tai tämän edustajan on pyydettävä EY-tarkastusta ilmoitetulta laitokselta, jonka on tarkastuksin ja testein selvitettävä, täyttävätkö painesäiliöt tämän päätöksen mukaiset vaatimukset.

16 §

EY-tarkastus tehdään painesäiliöerälle. Valmistajan on esitettävä painesäiliönsä tasalaatuisina erinä ja varmistettava jokaisen tuote-erän tasalaatuisuus kaikin tarvittavin valmistusmenetelmää koskevin toimenpitein. Näiden erien mukana on oltava EY-tyyppitarkastustodistus tai, jos painesäiliötä ei ole valmistettu hyväksytyn prototyypin mukaisesti, 11 §:ssä tarkoitettu rakenne- ja valmistussuunnitelma. Jälkimmäisessä tapauksessa ilmoitetun laitoksen on ennen EY-tarkastusta tarkastettava suunnitelma sen vaatimustenmukaisuuden varmentamiseksi.

Ilmoitetun laitoksen on painesäiliöerän tarkastuksessa varmistuttava siitä, että painesäiliöt on valmistettu ja tarkastettu rakenne- ja valmistussuunnitelman mukaisesti, sekä tehtävä painesäiliön eheyden tarkistamiseksi erän jokaiselle painesäiliölle painekoe paineella 1,5 kertaa suurin käyttöpain. Lisäksi ilmoitetun laitoksen on tehtävä hitsausliitosten laadun varmistamiseksi kokeita valmistajan valinnan mukaan joko tuotantoa edustavasta koehitsauskappaleesta tai painesäiliöstä otetuilla koesauvoilla. Kokeet on tehtävä painesäiliön pituussuuntaisille hitsausliitoksille. Jos pituussuuntaisissa hitsausliitoksissa ja kehänsuuntaisissa hitsausliitoksissa on käytetty eri hitsausmenetelmää,

on lisäksi tehtävä kokeet kehänsuuntaisille hitsausliitoksille.

Jos painesäiliön seinämänpaksuus on määritetty liitteessä olevan 3.1.2 kohdan mukaisesti kokeellista menetelmää käyttäen, on 2 momentissa säädetty hitsausliitosten laadun varmistamiseksi tehtävät kokeet korvattava nestepainekokeella. Painekoe on tehtävä viidelle erästä satunnaisesti valitulle painesäiliölle sen toteamiseksi, että ne täyttävät liitteessä olevan 3.1.2 kohdan mukaiset vaatimukset.

17 §

Valmistajan tai tämän edustajan on kiinnitettävä CE-merkintä jokaiseen EY-tarkastuksessa hyväksytyn erän painesäiliöön ja laadittava kirjallinen todistus vaatimustenmukaisuudesta.

Ilmoitetun laitoksen on kiinnitettävä tai kiinnitettävä tunnusnumerosa jokaiseen EY-tarkastuksessa hyväksytyn erän painesäiliöön ja laadittava kirjallinen todistus vaatimustenmukaisuudesta. Erän painesäiliöt saa saattaa markkinoille lukuun ottamatta niitä, jotka eivät ole läpäisseet painekoetta. Jos erä hylätään, ilmoitetun laitoksen tai valvontaviranomaisen on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin hylätyn erän markkinoille saattamisen estämiseksi. Jos erä hylätään toistuvasti, ilmoitettu laitos voi lakata soveltamasta otoksiin perustuvaa tarkastusta.

Valmistaja voi ilmoitetun laitoksen vastuulla kiinnittää 2 momentissa tarkoitettun tunnusnumeron valmistuksen aikana.

Valmistajan tai tämän edustajan on voitava pyynnöstä esittää 2 momentissa tarkoitettu ilmoitetun laitoksen antama todistus vaatimustenmukaisuudesta.

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus

18 §

Sellaisen valmistajan, joka aikoo käyttää EY-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen antamiseen perustuvaa varmentamismenettelyä, on ennen painesäiliöiden valmistuksen aloittamista annettava EY-tyyppitarkastustodistuksen tai vastaavuustodistuksen antaneelle ilmoitetulle laitokselle selvitys, jossa on tiedot kaikista suunnitelluista toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että painesäiliöt ovat hyväksytyn prototyypisäiliön tai 6 §:ssä tarkoitettujen standardien mukaisia. Selvityksessä on erityisesti oltava:

1) kuvaus valmistusmenetelmistä;

2) tarkastussuunnitelma valmistuksen aikaisista tarkastuksista ja kokeista, niiden suoritusvaiheista ja siitä, kuinka usein niitä tehdään;

3) sitoumus, että 2 kohdassa tarkoitettua tarkastussuunnitelmaa noudatetaan ja että jokaiselle painesäiliölle tehdään painekoe paineella 1,5 kertaa suurin käyttöpaine;

4) valmistuspaikkojen ja varaston osoite sekä päivämäärä, jolloin valmistus aloitetaan.

Edellä 3 kohdassa tarkoitettut tarkastukset ja kokeet on tehtävä pätevän, valmistushenkilökunnasta riittävästi riippumattoman henkilökunnan valvonnassa. Tarkastuksista ja kokeista on laadittava seloste.

19 §

Painesäiliön valmistuksen aloittamisen edellytyksenä on, että ilmoitettu laitos on tarkastanut 18 §:n 1 momentissa tarkoitettun selvityksen ja, jos painesäiliölle ei ole tehty EY-tyyppitarkastusta, rakenne- ja valmistussuunnitelman.

20 §

Jos painesäiliön suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo ylittää 200 bar·L, on 18 §:ssä tarkoitettun ilmoitetun laitoksen valmistuksen aikana lisäksi:

1) varmistuttava siitä, että valmistaja tekee 18 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia ja kokeita;

2) valittava painesäiliöitä valmistuspaikalta tai varastosta satunnaisia tarkastuksia varten.

Ilmoitetun laitoksen on tehtävä valmistuksen aikaisista valvontakäynneistään pöytäkirjat sekä toimitettava niistä jäljennös valvontaviranomaiselle ja pyydettyäessä muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden viranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle sekä muille ilmoitetuille laitoksille.

21 §

Jos painesäiliön suurimman käyttöpaineen ja tilavuuden tulo ylittää 200 bar·L, 20 §:ssä tarkoitettulla ilmoitetulla laitoksella on oikeus tehdä tarkastuksia painesäiliöiden valmistuspaikoissa ja varastoissa. Ilmoitetulla laitoksella on lisäksi oikeus ottaa näytepainesäiliöitä ja saada käyttöönsä:

1) rakenne- ja valmistussuunnitelma;

2) EY-tyyppitarkastustodistus tai vastaavuustodistus;

3) selvitykset ja selosteet tehdyistä tarkastuksista ja kokeista;

4) muut valvontaa varten tarvittavat tiedot.

22 §

Kiinnittämällä CE-merkinnän jokaiseen painesäiliöön valmistaja vakuuttaa, että painesäiliö on hyväksytyn prototyyppisäiliön tai 11 §:ssä tarkoitettun vastaavuustodistuksella vahvistetun rakenne- ja valmistussuunnitelman mukainen ja että valmistaja täyttää 18 §:ssä säädetty velvoitteet.

3 luku

CE-merkintä

23 §

Painesäiliöön tai kilpeen, joka kiinnitetään pysyvästi painesäiliöön, on kiinnitettävä näkyvästi, selvästi luettavalla tavalla ja pysyvästi CE-merkintä ja vähintään seuraavat tiedot:

- 1) suurin käyttöpaine (bar);
- 2) korkein käyttölämpötila (°C);
- 3) alin käyttölämpötila (°C);
- 4) painesäiliön tilavuus (L);
- 5) valmistajan nimi tai tunnus;
- 6) painesäiliömallin sekä sarjan tai erän yksilöivä merkintä;
- 7) CE-merkinnän kiinnittämivuoden kaksi viimeistä numeroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kilpi on suunniteltava sellaiseksi, että sitä ei voi käyttää uudelleen. Kilvessä on oltava riittävästi tilaa kaikille tarpeellisille merkinnöille.

Painesäiliöön ei saa kiinnittää sellaisia merkintöjä, joita voidaan merkityksen tai kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään CE-merkintänä. Muita merkintöjä saa kiinnittää painesäiliöön, jos ne eivät heikennä CE-merkinnän näkyvyyttä tai luettavuutta.

24 §

CE-merkintään liitetään ilmoitetun laitoksen tunnusnumero, joka yksilöi ilmoitetun laitoksen, joka on tehnyt painesäiliölle EY-tarkastuksen tai joka on vastuussa 20 §:ssä tarkoitettusta valvonnasta.

25 §

Jos painesäiliö kuuluu muita asioita koskevien ja CE-merkinnän kiinnittämistä edellyttävien säännösten soveltamisalaan, CE-mer-

kinnän on osoitettava, että painesäiliö on myös näiden säännösten mukainen.

Jos kuitenkin yksikin 1 momentissa tarkoitettu säännös antaa valmistajalle vapauden siirtymäkauden aikana valita sovellettava järjestelmä, CE-merkintä osoittaa ainoastaan yhdenmukaisuuden valmistajan soveltamien säännösten kanssa. Tällöin sovellettavien direktiivien viitenumerot, sellaisina kuin ne julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, on merkittävä näissä direktiiveissä

vaadittuihin, painesäiliön mukana seuraaviin asiakirjoihin, ilmoituksiin tai ohjeisiin.

4 luku

Voimaantulo

26 §

Tämä päätös tulee voimaan 29 päivänä marraskuuta 1999.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1999

Kauppa- ja teollisuusministeri *Erkki Tuomioja*

Neuvotteleva virkamies Pentti Tarnanen

PAINESÄILIÖIDEN OLENNAISET TURVALLISUUSVAATIMUKSET

1 MÄÄRITELMIÄ JA SUUREITA

1.1. Määritelmiä

- a) Suunnittelupaineella P tarkoitetaan valmistajan valitsemaa ylipainetta, jota käytetään painesäiliön paineenalaisten osien paksuuden määrittämisessä.
- b) Suurin käyttöpain PS tarkoittaa suurinta ylipainetta, jota saa käyttää painesäiliön normaalin käytön aikana.
- c) Alin käyttölämpötila $T_{\min}$ on painesäiliön seinämän alin tasaantunut lämpötila normaalin käytön aikana.
- d) Korkein käyttölämpötila $T_{\max}$ on painesäiliön seinämän korkein tasaantunut lämpötila normaalin käytön aikana.
- e) Myötöraja R_{ET} on korkeimmassa käyttölämpötilassa $T_{\max}$
 - ylempi myötöraja R_{eH} , jos materiaalilla on alempi ja ylempi myötöraja; tai
 - 0,2-rajan vähimmäisarvo $R_{p0,2}$; tai
 - 1,0-rajan vähimmäisarvo $R_{p1,0}$, jos kyseessä on seostamaton alumiini.
- f) Samantyyppiset painesäiliöt:

Painesäiliöiden katsotaan edustavan tämän päätöksen 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla suunniteltua tuotantoa, jos ne eroavat prototyyppisäiliöstä vain halkaisijan osalta, mutta täyttävät kuitenkin 3.1.1 tai 3.1.2 kohdan mukaiset vaatimukset, ja/tai lieriöosan pituuden osalta seuraavin rajoituksin:

- jos prototyyppisäiliössä on yksi tai useampi lieriörengas, säiliöissä on oltava vähintään yksi lieriörengas;
- jos prototyyppisäiliössä on yksinomaan kuperat päädyt (ei lieriörengasta), säiliöissä ei saa olla lieriörenkaita.

Jos pituuden eri arvoista seuraa, että aukkoja ja/tai yhteitä muutetaan, on piirustuksissa esitettävä kukin eri tapaus.

- g) Painesäiliöerään saa kuulua enintään 3 000 samantyyppistä painesäiliötä.
- h) Valmistuksen katsotaan olevan sarjamaista, jos vähintään kaksi samantyyppistä painesäiliötä valmistetaan samalla valmistusmenetelmällä jatkuvana valmistustoimintana.
- i) Ainestodistuksessa valmistaja vakuuttaa, että toimitetut tuotteet ovat tilauksen mukaiset, sekä esittää tavanomaisten tuotantotestien tulokset, erityisesti kemiallisten analyysien ja mekaanisten ominaisuuksien osalta. Tulosten ei tarvitse olla peräisin toimitetusta erästä, mutta valmistusmenetelmän on oltava sama.

1.2. Suureet ja niiden yksiköt

A	%	murtovenymä ($L_o = 5,65 \sqrt{S_o}$)
$A_{80\text{ mm}}$	%	murtovenymä ($L_o = 80\text{ mm}$)
KCV	J/cm ²	iskuenergia
P	bar	suunnittelupaine
P_h	bar	nest- tai kaasupainekokeen koepaine
PS	bar	suurin käyttöpaine
R_{eH}	N/mm ²	ylempi myötöraja
R_{ET}	N/mm ²	myötöraja korkeimmassa käyttölämpötilassa
R_m	N/mm ²	murtolujuus
$R_{m,max}$	N/mm ²	enimmäismurtolujuus
$R_{p0,2}$	N/mm ²	0,2-rajan vähimmäisarvo
$R_{p1,0}$	N/mm ²	1,0-rajan vähimmäisarvo
T_{max}	°C	korkein käyttölämpötila
T_{min}	°C	alin käyttölämpötila
V	L	painesäiliön tilavuus

2 MATERIAALIVAATIMUKSET

Materiaalit on valittava painesäiliöiden käyttötarkoituksen ja 2.1—2.4 kohdan mukaisesti.

2.1. Paineen kuormittamat osat

Painesäiliöiden paineen kuormittamien osien valmistukseen käytettävien materiaalien tulee olla

- hitsattavia;
- muovattavia ja sitkeitä siten, että murtuminen alimmassa käyttölämpötilassa ei aiheuta palasiksi rikkoutumista tai haurasmurtumaa;
- vanhenemattomia.

Lisäksi on 2.1.1 ja 2.1.2 kohdan mukaisten vaatimusten täyttyttävä.

Materiaalin valmistajan on toimitettava antamansa 1.1 kohdan mukainen aineodistus materiaalin mukana.

2.1.1. Teräksiset painesäiliöt

Seostamattomille teräksille asetettavat vaatimukset:

- a) terästen tulee olla tiivistettyjä ja ne on toimitettava normalisoituina tai vastaavassa tilassa;
- b) tuotteen hiilipitoisuuden on oltava alle 0,25 % sekä rikki- ja fosforipitoisuuden alle 0,05 %;
- c) tuotekohtaiset mekaaniset ominaisuudet:
 - enimmäismurtolujuus $R_{m,max} < 580\text{ N/mm}^2$
 - murtovenymä:
 - jos koesauvat on otettu valssaussuunnassa:
 - paksuus $\geq 3\text{ mm}$: $A \geq 22\%$
 - paksuus $< 3\text{ mm}$: $A_{80\text{ mm}} \geq 17\%$
 - jos koesauvat on otettu kohtisuoraan valssaussuuntaan nähden:
 - paksuus $\geq 3\text{ mm}$: $A \geq 20\%$
 - paksuus $< 3\text{ mm}$: $A_{80\text{ mm}} \geq 15\%$
 - keskimääräisen iskuenergian (KCV) on kolmelle pituussuuntaiselle koesauvalle alimassa käyttölämpötilassa oltava vähintään 35 J/cm^2 . Vain yksi arvoista saa alittaa

arvon 35 J/cm^2 , eikä tämäkään arvoa 25 J/cm^2 . Tämä ominaisuus on tarkistettava, jos painesäiliön alin käyttölämpötila on alle -10°C ja seinämänpaksuus ylittää 5 mm.

2.1.2. Alumiiniset painesäiliöt

Seostamattoman alumiinin alumiinipitoisuuden on oltava vähintään 99,5 % ja alumiiniseoksilla on oltava riittävä kestävyys raerajakorroosiota vastaan korkeimmassa käyttölämpötilassa.

Näiden materiaalien on lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) ne on toimitettava hehkutettuina;
- b) tuotekohtaiset mekaaniset ominaisuudet:
 - enimmäismurtolujuus $R_{m,max} \leq 350 \text{ N/mm}^2$
 - murtovenymä:
 - $A \geq 16\%$, jos koesauvat on otettu valssaussuunnassa;
 - $A \geq 14\%$, jos koesauvat on otettu kohtisuorassa valssaussuuntaa vastaan.

2.2. Hitsauslisäaineet

Hitsauslisäaineiden on sovelluttava valittuun hitsaustapaan ja niiden on lisäksi sovittava yhteen materiaalien kanssa.

2.3. Osat, joita paine kuormittaa välillisesti

Osat, joita paine kuormittaa välillisesti (esimerkiksi ruuvit ja mutterit) on tehtävä 2.1 kohdan mukaisista materiaaleista taikka muista yhteen sopivista teräksistä, alumiineista tai alumiiniseoksista.

Muilla kuin 2.1 kohdan mukaisilla materiaaleilla on oltava alimmassa käyttölämpötilassa sopiva murtovenymä ja sitkeys.

2.4. Osat, joita paine ei kuormita

Sellaisten hitsaamalla kiinnitettävien osien, joita paine ei kuormita, materiaalien on sovittava yhteen liittyvien osien materiaalien kanssa.

3 SUUNNITTELUVAATIMUKSET

Valmistajan on painesäiliöitä suunnitellessaan määriteltävä sen käyttötarkoitus ja valittava:

- alin käyttölämpötila T_{min} ;
- korkein käyttölämpötila T_{max} ;
- suurin käyttöpaine PS.

Jos valitaan alimmaksi käyttölämpötilaksi yli -10°C , on materiaalilta vaadittujen ominaisuuksien kuitenkin täyttyvä lämpötilassa -10°C .

Valmistajan on otettava lisäksi huomioon seuraavaa:

- painesäiliö on voitava tarkastaa sisäpuolelta;
- painesäiliö on voitava tyhjentää nesteestä;
- mekaanisten ominaisuuksien on säilyttävä koko sen ajan kun painesäiliötä käytetään suunnitellulla tavalla;
- painesäiliö on korroosiosuojattava suunnitellun käytön edellyttämällä tavalla.

Valmistajan on myös otettava huomioon, että käytettäessä painesäiliötä suunnitellulla tavalla:
— painesäiliö ei kuormitu käyttöturvallisuutta vaarantaen;
— sisäinen paine ei pysyvästi ylitä suurinta käyttöpainetta, kuitenkin hetkellinen ylitys saa olla enintään 10 %.

Pituus- ja kehänsuuntaiset hitsausliitokset on tehtävä käyttäen läpitunkeutuneita tai vaikutukseltaan vastaavia hitsejä. Puolipallopäätyjä lukuun ottamatta on kuperissa päädyissä oltava lieriömäinen reuna.

3.1. Seinämänpaksuus

Jos tulo PS·V on enintään 3000 bar·L, valmistajan on käytettävä 3.1.1 tai 3.1.2 kohdan mukaisista menetelmää seinämänpaksuuden määrittämiseen. Jos tulo PS·V ylittää 3000 bar·L tai jos korkein käyttölämpötila ylittää 100 °C, on seinämänpaksuus määritettävä 3.1.1 kohdan mukaisella menetelmällä.

Lieriöosan ja päätyjen todellisen seinämänpaksuuden on kuitenkin oltava vähintään 2 mm, jos materiaalina on teräs, ja vähintään 3 mm, jos materiaalina on alumiini tai alumiiniseos.

3.1.1. Laskennallinen menetelmä

Paineenalaisten osien seinämän vähimmäispaksuus lasketaan ottaen huomioon jännitysten suuruus ja seuraavat säännökset:

- suunnittelupaineen on oltava vähintään suurimman käyttöpaineen suuruinen;
- sallittu yleinen kalvojännitys ei saa ylittää pienempää arvoista $0,6 R_{ET}$ ja $0,3 R_m$. Arvoina R_{ET} ja R_m on käytettävä materiaalivalmistajan takaamia vähimmäisarvoja.

Jos painesäiliön lieriömaisessä osassa on yksi tai useampi ei-automaattisella hitsausmenetelmällä tehty pituussuuntainen hitsausliitos laskettu seinämänpaksuus on kerrottava lisäksi kertoimella 1,15.

3.1.2. Kokeellinen menetelmä

Seinämänpaksuus määritetään siten, että painesäiliö kestää huoneenlämpötilassa suurimman käyttöpaineen vähintään viisinkertaisena ilman, että syntyy yli 1 % suuruinen kehänsuuntaisen pysyvä venymä.

4 VALMISTUSVAATIMUKSET

Painesäiliöt on valmistettava ja niitä on tuotannon aikana tarkastettava rakenne- ja valmistussuunnitelman mukaisesti.

4.1. Osien esivalmistus

Osien esivalmistus (esimerkiksi muovaus ja viisteiden tekeminen) ei saa aiheuttaa pintavikoja tai halkeamia eikä sellaisia mekaanisten ominaisuuksien muutoksia, jotka saattavat vaarantaa painesäiliön turvallisuuden.

4.2. Paineenalaisten osien hitsausliitokset

Hitsien ja muutosvyöhykkeiden ominaisuuksien on oltava yhdenmukaisia perusaineen ominaisuuksiin nähden, eikä niissä saa olla painesäiliön turvallisuutta vaarantavia pintavikoja tai sisäisiä vikoja.

Hitsaajilla ja hitsausoperaattoreilla on oltava hyväksyttyä hitsausmenetelmää vastaava pätevyys. Hyväksymisen antaa ja pätevöinnin tekee ilmoitettu laitos.

Valmistajan on myös valmistuksen aikana varmistuttava hitsin tasaisesta laadusta sopivin testein. Testeistä on pidettävä kirjaa.

N:o 918

Maa- ja metsätalousministeriön päätös**eräiden kasvinviljelytuotteiden kansallisen tuotantotuen maksamiselle satovuodelta 1999/2000 asetettavista laatuvaatimuksista**

Annettu Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään tapahtuneessa esittelyssä eräistä maa- ja puutarhataloustuottajille vuodelta 1999 maksettavista siirtymäkauden tuista 10 päivänä joulukuuta 1998 annetun valtioneuvoston päätöksen (941/1998) 7 §:n 3 momentin ja 17 §:n nojalla päättänyt:

1 §

Eräistä maa- ja puutarhataloustuottajille vuodelta 1999 maksettavista siirtymäkauden tuista annetun valtioneuvoston päätöksen (941/1998) 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille viljoille maksettavan tuotantotuen saamisen edellytyksenä on:

1) vehnän sakoluku on vähintään 160 ja hehtolitraino vähintään 72 kiloa tai että vehnä täyttää viljansiementuotannon kansallisesta tuesta annetuissa valtioneuvoston päätöksissä (253/1996, muut. 330/1996) tarkoitettua siementuotannon tuen saamiselle asetettua ehdot,

2) rukiin sakoluku on vähintään 60 ja hehtolitraino vähintään 68 kiloa tai ruis on käytetty maltaan valmistukseen taikka että ruis täyttää viljansiementuotannon kansallisesta tuesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettua siementuotannon tuen saamiselle asetettua ehdot,

3) mallasohra täyttää Suomessa mallastamoiden sopimustoiminnassa satovuonna

1999/2000 noudatettavat laatuvaatimukset ja että siitä on maksettu viljelijälle sopimustoiminnassa noudatettavan perushinnan mukainen hinta.

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuja tuotantotukia tulee hakea kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta maa- ja metsätalousministeriön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen maksetaan 1 §:n 1 ja 2 kohdissa tarkoitettua siemenvehnän ja -rukin tuotantotuki ilman eri hake-
musta samassa yhteydessä ja samoin peruste-
in kuin viljansiementuotannon kansallisesta
tuesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä
tarkoitettu viljansiementuotannon kansallinen
tuki.

3 §

Tämä päätös tulee voimaan 29 päivänä syyskuuta 1999 ja se koskee 1.7.1999—30.6.2000 välisenä aikana markkinoitua viljaa.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Ylitarkastaja Tommi Kämpe

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 915—918, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1999